

A photograph of two men in a server room. One man, wearing glasses and a dark suit, is seated and looking at a computer monitor. The other man, also in a dark suit, is leaning over him, looking at the same monitor. The background is filled with server racks and other people working in the room. The lighting is soft and professional.

Risikooplysninger til årsrapport 2019

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	3	4.8 Indikatorer for systemisk betydning – Artikel 441	12
2. Målsætninger og overordnet risikostyring	4	4.9 Kreditrisikjusteringer – Artikel 442	12
3. Risikoområder	5	4.10 Ubehæftede aktiver – Artikel 443	17
3.1 Kreditrisiko	5	4.11 Anvendelse af kreditvurderingsbureauer – Artikel 444	17
3.2 Markedsrisiko	6	4.12 Eksponering mod markedsrisiko – Artikel 445	18
3.3 Renterisiko	7	4.13 Operationel risiko – Artikel 446	18
3.4 Aktierisiko	7	4.14 Eksponering i aktier m.v., der ikke indgår i handelsbeholdningen – Artikel 447	18
3.5 Ejendomsrisici	7	4.15 Eksponering mod renterisici i positioner, der ikke indgår i handelsbeholdningen – Artikel 448	18
3.6 Likviditetsrisiko	7	4.16 Eksponering mod securitiseringspositioner – Artikel 449	19
3.7 Operationel risiko	8	4.17 Aflønningspolitik – Artikel 450	19
4. Erklæringer og oplysningsforpligtelser jf. CRR-forordningen	10	4.18 Gearing – Artikel 451	19
4.1 Ledelseserklæringer – Artikel 435, stk. 1, litra e og f	10	4.19 Anvendelse af IRB-metoden i forbindelse med kreditrisiko – Artikel 452	21
4.2 Ledelsessystemer – Artikel 435, stk. 2	11	4.20 Anvendelse af kreditrisikoreduktionsteknikker – Artikel 453	21
4.3 Enheder omfattet af risikorapporteringen – Artikel 436	11	4.21 Anvendelse af den avancerede målemetode i forbindelse med operationel risiko – Artikel 454	22
4.4 Kapitalgrundlag – Artikel 437	11	4.22 Anvendelse af interne modeller for markedsrisiko – Artikel 455	22
4.5 Kapitalkrav – Artikel 438	11	4.23 IFRS 9 overgangsordning – Artikel 455	22
4.6 Eksponering mod modpartsrisiko – Artikel 439	11		
4.7 Kapitalbuffere – Artikel 440	12		

1. Indledning

Formålet med denne rapport er at give indblik i Sparekassen Sjælland-Fyn A/S koncernens (sparekassen) risiko og kapitalstyring. Rapporten er udarbejdet i henhold til bestemmelserne i CRD IV-reglerne og CRR forordning nr. 575/2013 artikel 431-455.

Rapporten med risikoplysninger offentliggøres én gang årligt i forbindelse med offentliggørelse af sparekassens årsrapport. Opgørelsen af sparekassens solvensbehov offentliggøres desuden kvartalsvis.

Det er sparekassens vurdering, at de offentliggjorte oplysninger samt offentliggørelsesfrekvensen er hensigtsmæssige.

Oplysningerne i denne risikorapport er givet på koncernniveau og er ikke revideret.

Denne rapport med risikoplysninger offentliggøres på sparekassens hjemmeside www.spks.dk i umiddelbar forlængelse af offentliggørelsen af sparekassens årsrapport for 2019.

2. Målsætninger og overordnet risikostyring

Sparekassen er afledt af forretningsaktiviteterne eksponeret i forhold til forskellige risikotyper.

Det er sparekassens bestyrelse, der med udgangspunkt i sparekassens forretningsmodel og strategiske målsætninger, fastlægger relevante risikopolitikker og risikorammer, samt principper for risiko- og kapitalstyring. Formålet med sparekassens politikker for risikostyring er bl.a. at fastsætte rammer for den accepterede risiko, samt minimere tab, der kan opstå som følge af en uforudsigelig udvikling på de finansielle markeder.

Bestyrelsen modtager løbende rapportering om udviklingen i risici og udnyttelsen af de fastsatte risikorammer. Bestyrelsen tager i denne forbindelse stilling til, om risiciene er acceptable, lige som den løbende vurderer de fastsatte risikorammer.

Minimum én gang om året modtager bestyrelsen tillige risikostyringsfunktionens rapportering om sparekassens enkelte og samlede risici. Rapporteringen omfatter risikovurderinger af de enkelte risikoområder, hvordan risikoen på tværs af organisationen vurderes, risikoen i forhold til ressourcerne og anbefalinger til, hvordan risici kan reduceres.

Sparekassen har, som fokuserede enheder i tilknytning til og sammensat af udvalgte repræsentanter fra bestyrelsen, nedsat både et revisions- og et risikoudvalg, hvis opgaver det er at forberede arbejdet for bestyrelsen med henholdsvis regnskabs- og risikomæssige forhold.

Mere præcist har revisionsudvalget bl.a. til opgave at gennemgå regnskabs- og revisions-

mæssige forhold og at overvåge sparekassens interne kontrol- og risikostyringssystemer.

Risikoudvalget har bl.a. til opgave at rådgive bestyrelsen om sparekassens overordnede nuværende og fremtidige risikoprofil og -strategi, og at bistå bestyrelsen med at sikre, at risikostategien implementeres.

Sparekassen har i henhold til lovgivningen etableret en risikostyringsfunktion og udpeget en overordnet leder med specifikt ansvar for risikostyringsfunktionen til risikoansvarlig. Det er organisatorisk sikret, at den risikoansvarlige er tilstrækkelig uafhængig af sparekassens funktioner til, at den risikoansvarliges opgaver kan udføres betryggende.

3. Risikoområder

3.1 Kreditrisiko

Kreditrisiko er risikoen for, at sparekassen lider et økonomisk tab som følge af, at låntagere eller øvrige debitorer ikke kan honorere deres forpligtelser.

Risiciene styres med udgangspunkt i sparekassens kreditpolitik. Sparekassen ser det som en væsentlig del af sit forretningsområde at yde rådgivning om relevante former for lån og kreditter til danske privatkunder, samt til mindre og mellemstore danske erhvervsvirksomheder og offentlige myndigheder geografisk placeret på Sjælland, Fyn og i Hovedstadsområdet m.v.

For at kunne yde den optimale rådgivning og vurdere kundens forhold korrekt, er det såvel for privatkunder som for virksomhedskunder almindeligt, at sparekassen har indsigt i kundens samlede økonomi. Forudsætningen for at sparekassen kan yde eller formidle lån og kreditter er, at kunden ud fra en individuel sagsbehandling vurderes at have økonomisk evne og vilje til at tilbagebetale lånet/kreditte. Sparekassen er i den forbindelse parat til at løbe normale kreditrisici.

Sparekassen ønsker en homogen fordeling mellem udlån og garantier til private og erhverv. Herudover har sparekassen differentierede mål for den maksimale andel af udlån og garantier til forskellige brancher, hvor den

maksimale grænse til en enkelt branche aktuelt er fastsat til 15 %.

Ved udgangen af 2019 er der en nogenlunde ligelig fordeling af udlån og garantier mellem private (53,3%) og erhvervs-kunder inkl. offentlige institutioner (46,7%). Sparekassens gearingsgrad, der er en opgørelse af kernekapitalen i forhold til de uvægtede eksponeringer, kunne ved udgangen af 2019 opgøres til 9,2. Der er fastsat retningslinjer for styring af gearingsrisikoen, hvor bestyrelsen straks skal orienteres, hvis gearingsgraden kommer under 7,0. De interne rammer er fastsat ud fra forventninger om, at Finanstilsynet vil fastlægge en ramme for gearingsgraden, der ikke må blive under 3,0.

Med baggrund i opgørelsen af pejlemærket for summen af store eksponeringer angivet i Tilsynsdiamanten udarbejdet af Finanstilsynet, er det målsætningen, at summen af de 20 største eksponeringer i sparekassen ikke overstiger 125% af sparekassens egentlige kernekapital. I tillæg til dette har sparekassen desuden en målsætning om ikke at have eksponeringer med en kunde, der overstiger 10 % af kapitalgrundlaget. Nye eksponeringer må højst udgøre 125 mio. kr. pr. koncern. Eksisterende eksponeringer kan forhøjes yderligere, men skal holdes inden for den samlede grænse på 125%.

Kreditrisikoen styres endvidere via interne ab-

solutte rammer for de samlede eksponeringer inden for udvalgte typer af lån.

Private kunder

Sparekassen finansierer gerne anskaffelser, der står i et fornuftigt forhold til familiens rådighedsbeløb, men vil med baggrund i ønsket om den bedst mulige økonomiske rådgivning derimod ikke finansiere et privatforbrug, der permanent er for højt og ude af trit med kundens økonomi. Det er afgørende, at kundens fremtidige rådighedsbeløb hænger rimeligt sammen med det historiske rådighedsbeløb, samt med kundens egne krav til levefod.

Den økonomiske styrke for kunderne i sparekassens markedsområde er meget differentieret. I rådgivningen er sparekassen derfor særligt opmærksom på, at kunder har forskellige baggrunde, behov og muligheder gennem livet. En langtidsholdbar økonomi er derfor udgangspunktet for rådgivningen af alle kunder.

Erhvervs-kunder

Sparekassen finansierer gerne virksomheders naturlige drift og investeringer, men sparekassen ønsker ikke at finansiere driftsunderskud gennem flere år.

Det afgørende for sparekassens stillingtagen er sparekassens fremadrettede vurdering af virksomhedens ledelse, udviklingsmål, forret-

ningsmodel eller det konkrete projekt, sammen med en vurdering af virksomhedens gældsservicingsevne.

Moralsk eller etisk angrivelige formål, der på den ene eller anden måde er i konflikt med landets love eller regler, ønsker sparekassen ikke at finansiere.

Kreditvurdering

Ved kreditgivning i sparekassen foretages en individuel kreditvurdering af kunden. Erhvervsengagementer revurderes årligt på baggrund af kundens seneste årsregnskab og forventninger til fremtiden set i forhold til konjunkturudviklingen og generelle forhold inden for kundens branche.

Såfremt kundens kreditværdighed forringes, er det væsentligt, at dette identificeres så tidligt som muligt, således at der kan træffes de fornødne foranstaltninger til imødegåelse af eventuelle tab. Der foretages såvel for erhvervs-kunder som privatkunder derfor en løbende overvågning af og opfølgning på sparekassens udlånsengagementer. De enkelte engagementer segmenteres ud fra kreditmæssig bonitet, hvor svage engagementer placeres i særlige kreditsegmenter.

I forbindelse med vurdering af behov for nedskrivning gennemgås alle engagementer

hvor der er indtrådt en objektiv indikation på kreditforringelse. Nedskrivningsbehovet på øvrige engagementer, samt de af ovennævnte engagementer, hvor der ikke foretages individuel nedskrivning, vurderes efter reglerne i IFRS 9 samt den danske regnskabsbekendtgørelse.

Sikkerhedsstillelse

Sparekassens individuelle vurdering af kunden har primært til formål at afgøre, hvorvidt kunden har den nødvendige gældsserviceringssevne samt vilje til at kunne betale sine lån tilbage til sparekassen, realkreditformidleren, og eventuelle andre kreditorer. På baggrund af denne vurdering tages stilling til, om der helt eller delvist skal stilles sikkerhed – eller om lånet kan ydes uden.

I denne vurdering spiller sparekassens erfaringer med kunden, kendskabet til kundens økonomiske forhold og kundens følsomhed over for udefra kommende påvirkninger en afgørende rolle. Som hovedregel tages der sikkerhed i det aktiv, der finansieres, lige som der kan stilles krav til kunden eller den, der råder over aktivet.

Sikkerheder i fast ejendom overvåges på et overordnet niveau gennem forskelligt statistisk materiale. Indikerer disse overordnede oplysninger, at en gruppe af ejendomme er faldet i værdi, foretages en nøjere vurdering af de pågældende ejendommers værdi.

Ved hver kreditbehandling foretages en individuel værdiansættelse af såvel private ejendomme som ejendomme til erhvervs-mæssig brug.

Vedrørende sikkerheder i værdipapirer overvåges værdiudviklingen af disse løbende

med henblik på rettidig opfølgning og sikring af sikkerhedsværdien.

Nødlidende lån

Såfremt ovennævnte løbende overvågning identificerer et udlånsengagement som svagt, indplaceres engagementet som tidligere nævnt i et særligt kreditsegment.

Der bliver herefter udarbejdet en individuel handlingsplan med henblik på at få engagementet på rette kurs. Sparekassen gør meget ud af at få identificeret de pågældende engagementer så tidligt som muligt. Dels vil det være nemmere at hjælpe kunderne på rette fode igen, og dels kan det begrænse sparekassens eventuelle tab. Målet med handlingsplanen er, at få kunderne løftet tilbage til et bedre kreditsegment. Såfremt handlingsplanen ikke overholdes, og der ikke ses nogen hensigtsmæssig og holdbar løsning på sagen, kan det overgå til inkasso. Engagementer til inkasso administreres af sparekassens centrale inkassoenhed, der som eneste opgave har at styre inkassosager og dermed reducere afledte tab.

Kreditpolitik, kreditstyring og overvågning

Sparekassens kreditpolitik er udfærdiget i overensstemmelse med sparekassens vision og forretningsplan. Politikken beskriver detaljeret målsætninger vedrørende bl.a. kreditværdighed, etik, målgruppe, udlånsgearing, branchefordelinger, enkeltengagements størrelse og spekulative engagementer.

Derudover er der fokus på, at der gennem sparekassens kreditafdeling sker en effektiv styring og overvågning af udlånsengagementerne.

Sparekassen foretager løbende rating af privat- og SMV-kunder samt kreditsegmentering af større erhvervs-kunder med henblik på hurtigt at kunne reagere på faldende kreditbonitet.

Endvidere overvåger kreditafdelingen løbende økonomiske faresignaler i kundeporteføljer, såsom fald i rating, gentagne overtræk, restancer på realkreditlån, udlæg i pantsatte effekter, utilfredsstillende regnskabsmæssig udvikling i virksomheder, etc.

Principper for klassifikation af kunder

Sparekassen opdeler kunderne i segmenter efter kreditrisiko, således at kunder med høj kreditrisiko kan skelnes fra kunder med mellem og lav risiko.

Sparekassen anvender i denne forbindelse Finansstilsynets skala til rangering og klassifikation af kundernes kreditstyrke:

- 3 Kunder med utvivlsom god bonitet
  - 3 – Offentlige myndigheder
  - 3 – Absolut god kunde
- 2a Kunder med normal bonitet
  - 2a – Normal kunde
- 2b Kunder med visse svaghedstegn
  - 2b – Mindre svaghedstegn
- 2c Kunder med væsentlige svaghedstegn
  - 2c – Væsentlige svaghedstegn
  - 2c – Observationskunde
- 1 Kunder med objektiv indikation for kreditforringelse
  - 1 – Risikokunde
  - 1 – Inkasso

Bestyrelsen har vedtaget principper for rapportering på kreditområdet og modtager rapportering om dette på hvert bestyrelsesmøde.

3.2 Markedsrisiko

Markedsrisiko er risikoen for, at værdien af sparekassens portefølje af finansielle aktiver og passiver samt derivater ændrer sig på grund af ændringer i markedsforholdene. Det er sparekassens politik, at den samlede markedsrisiko skal være passende forsigtig.

Sparekassen opdeler sin markedsrisiko på risici inden for og uden for handelsbeholdningen. Uden for handelsbeholdningen indgår bl.a. strategiske beholdninger af aktier i selskaber, hvor sparekassen har en samarbejds-mæssig interesse. Det gælder bl.a. i selskaber inden for kapitalforvaltning, realkreditformidling, leasing, m.v.

Der er fastsat grænser for, hvor store renterisici, valutarisici og aktierisici, der må tages, samt hvilke typer finansielle instrumenter, der må laves forretninger med. Ligeledes er der for handelsbeholdningen fastsat en maksimal Value-at-Risk.

Der rapporteres løbende til bestyrelsen om markedsrisici sammenholdt med de fastsatte grænser.

Konkret må den samlede renterisiko maksimalt udgøre 5 % af kernekapitalen efter fradrag. Aktier, eksklusive sektoraktier og datterselskaber, må maksimalt udgøre 5 % af kernekapitalen efter fradrag. Valutaindikator 1 for euro må maksimalt udgøre 10 % og øvrige valutaer maksimalt 3 % af kernekapitalen.

Der er ligeledes vedtaget en ramme for kredit-spændrisiko på 80 mio.kr.

3.3 Renterisiko

Sparekassens udlåns- og indlånsengagementer, samt mellemværender med kreditinstitutter, er for hovedpartens vedkommende indgået med variabel rente. Nyudlån sker primært til variabel rente. Der foretages løbende opgørelse af de fastforrentede aktiver og passiver, således at afdækningsforretninger med en deraf følgende reduktion af renterisikoen kan foretages.

Det er sparekassens politik at fastholde en lav renterisiko.

Valutakursrisiko

Sparekassens hovedvaluta er danske kroner, men sparekassen har i begrænset omfang indgået ind- og udlånsforretninger i andre valutaer, og har fra tid til anden ligeledes mindre valutaekspositioner på værdipapirer. Det er sparekassens politik at fastholde en lav valutarisiko og sparekassen reducerer derfor løbende valutapositioner via afdækningsforretninger.

3.4 Aktierisiko

Sparekassen ejer samtlige aktier i datterselskaberne, Investeringselskabet Sjælland-Fyn A/S, Ejendomsselskabet Sjælland-Fyn A/S og Leasing Fyn Faaborg A/S. Sparekassen har desuden en beholdning af anlægsaktier, der primært består af aktier i sektorselskaber. Disse investeringer anses ikke som værende en del af sparekassens aktierisiko, idet ejerskabet er relateret til sparekassens forretningsaktiviteter og dermed af mere langsigtet karakter. Sektoraaktierne værdiansættes løbende i forhold til en opgjort indre værdi.

Herudover har sparekassen en mindre portefølje af danske og udenlandske børsnoterede og unoterede aktier m.v.

Sparekassens politik er at fastholde en lav aktierisiko. Der kan derfor maksimalt investeres for 5 % af kernekapitalen i børsnoterede og unoterede aktier m.v., her af maksimalt 4,5 % i et enkelt selskab.

Bestyrelsen modtager løbende rapportering om udviklingen i markedsrisiciene.

Sparekassens økonomifunktion har, ud over de investeringsansvarlige, ansvaret for kontrol med og rapportering af markedsrisici. Beregningen af markedsrisici anvendes til følgende formål:

- Løbende opfølgning på sparekassens risici
- Løbende rapportering til direktion og bestyrelse
- Rapportering af kapitalprocenter til myndigheder

Hvis der er positioner, som overskrider de fastlagte rammer og beføjelser, rapporteres dette straks til direktionen. Såfremt en position overskrider direktionens rammer og beføjelser, rapporteres der straks til bestyrelsen herom.

3.5 Ejendomsrisici

Sparekassen ønsker inden for koncernen primært at besidde ejendomme, der benyttes i forbindelse med driftsaktiviteterne. Ejendommene er regnskabsmæssigt primært placeret i datterselskabet, Ejendomsselskabet Sjælland-Fyn A/S og sekundært i Sparekassen Sjælland-Fyn A/S eller i et andet 100 % ejet datterselskab.

Som et led i sparekassens normale forretning og i forbindelse med afviklingen af kundeekspositioner kan sparekassen vurdere, at det er hensigtsmæssigt at overtage ejendomme, som kunderne har givet sparekassen pant i som sikkerhed for sparekassens udlån og garantier. Sådanne overtagne ejendomme og porteføljen af investeringsejendomme generelt søger sparekassen til stadighed at afvikle bedst muligt, hvilket indebærer, at porteføljen af investeringsejendomme kan variere henover året og fra år til år.

Sparekassens ejendomsrisici relaterer sig primært til værdiansættelsen af koncernens domicil- og investeringsejendomme.

Mange forskellige faktorer har betydning for værdiansættelsen af en ejendom. Eksempelvis udbyd og efterspørgsel, lejeniveau, krav til afkast (i forhold til alternative investeringsmuligheder), inflation og renteniveau, konjunkturudvikling, likviditet, finansieringsmuligheder, ændringer i skatter, afgifter, love og regler, ændringer i mønstret for bosætning og erhvervsetablering, efterspørgsel efter lejemål, udløb af uopsigelighelede i lejekontrakter etc.

Netto er værdien af investeringsejendomme faldet med 1,2 mio. kr. og udgør ultimo året 157,5 mio. kr.

På koncernens domicilejendomme er der en tilgang på 6,3 mio. kr. fra 2018 til 2019.

Nettoværdien af domicilejendomme er faldet med 15,2 mio. kr. fra 2018 til 2019 og udgør i alt 253,5 mio. kr. ultimo 2019.

3.6 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er:

- Risikoen for ikke at have tilstrækkelig likviditet til at kunne honorere finansielle forpligtelser, når de forfalder
- Risikoen for ikke at have tilstrækkelig likviditet til at kunne honorere forpligtelser – både forventede og uventede pengestrømme – uden store stigninger i finansieringsomkostningerne eller påvirkninger af driften eller finansielle positioner
- Risikoen for ikke at have tilstrækkelig likviditet til at finansiere den forventede vækst
- Risikoen for ikke at kunne overholde det lovpligtige likviditetskrav Liquidity Coverage Ratio (LCR) som defineret i CRR-forordningen
- Risikoen for ikke at kunne overholde kravet til Net Stable Funding Ratio

Sparekassen foretager løbende en vurdering af det likvide beredskab med det formål at sikre, at likviditeten til enhver tid er tilstrækkelig, og der ligeledes er en betryggende overdækning i forhold til lovens krav. I den løbende vurdering af likviditeten indgår en række stresstest, hvor der stresses på likviditeten på forskellige tidshorisonter.

Sparekassens forretningsmodel tilsiger, at indlån finansierer udlån. Sparekassen ønsker at være uafhængige af ekstern funding i form af markedsfinansiering og flygtige højforrentede indlån.

Ultimo 2019 har sparekassen et indlånsoverskud på 6,5 mia. kr.

Sparekassens indlån kommer næsten udelukkende fra private og mindre erhvervsdrivende. Der er ingen store enkeltstående indlån af væsentlig betydning, men mange mindre indlån. Dette betyder også, at en meget stor andel af sparekassens indlån er dækket af garantiordningen, hvilket gør disse stabile i forhold til sparekassens funding.

Der er ingen betydende indlån fra andre finansielle virksomheder.

Liquidity Coverage Ratio (LCR)

Ved udgangen af 2019 var sparekassens LCR-nøgletal 335%, mod et lovkrav på 100% og en intern målsætning på 125%.

Det opgjorte LCR-nøgletal opgøres bl.a. på baggrund af størrelsen af sparekassens Level 1A aktiver, der som minimum skal udgøre 30% af de i opgørelsen indregnede likvide aktiver. Level 1A aktiver udgøres af kassebeholdningen, sparekassens indestående på foliokontoen i Nationalbanken, sparekassens beholdning af indskudsbeviser, samt øvrige beholdninger af eksponeringer mod staten og øvrige udstedere uden risiko. LCR styres derfor i høj grad ud fra at have en tilpas mængde af Level 1A aktiver. Dog sammensættes sparekassens likviditetsbeholdning ikke udelukkende ud fra at opnå et så højt LCR nøgletal som muligt.

Som følge af 30%-reglen har sparekassen derfor en til tider, i LCR-opgørelsesmæssig sammenhæng, beholdninger af likvide aktiver, som f.eks. realkreditobligationer i aktivklasse 1B og 2A m.v., der ikke medregnes i opgørelsen.

Sparekassen kan på denne baggrund forøge LCR-tallet ved at forøge Level 1A-aktiverne og dermed forøge indregningen af øvrige af de likvide aktiver.

Der foretages løbende stresstest og fremskrivninger af LCR. På baggrund heraf betragtes sparekassens likviditetssituation som god.

Funding ratio.

Funding rationen i sparekassen har gennem en længere periode ligget på et stabilt lavt niveau. Ultimo 2019 er funding ratio opgjort til 0,50.

Net stable funding ratio (NSFR)

De seneste godt og vel seks år har sparekassen rapporteret foreløbige NSFR tal til Finanstilsynet. På baggrund af de indberettede tal, samt den nuværende sammensætning af balancen, forventes ingen problemer med fortsat og med god margin, at kunne overholde kravene til NSFR. Dette skyldes primært sparekassens store indlånsoverskud, hvor næsten al indlån kommer fra private og mindre erhverv, og hvor langt størstedelen er dækket af indskydergarantifonden. Dette udgør en stabil funding.

Sparekassen ligger med en meget komfortabel afstand til lovens aktuelle krav til både LCR-nøgletallet, funding ratio og NSFR-tallet, samt i forhold til sparekassens egne målsætninger. En væsentlig del af årsagen skal findes i sparekassens meget store indlånsoverskud og sammensætningen af denne

En øget efterspørgsel på udlån vil sparekassen, med udgangspunkt i den nuværende likviditetsmæssige situation, uden de store problemer kunne honorere likviditetsmæssigt.

Tabel til punkt 3.6

Gennemsnits LCR tal for 2019 pr. kvartal

2019 (Beløb i 1.000 kr.)	Q1	Q2	Q3	Q4
Likviditetsbuffer	6.280.748	6.076.607	6.431.034	7.135.372
Udgående nettopengestrøm	1.675.331	2.217.275	2.148.902	2.214.675
Likviditetsdækningsgraden	374,9%	274,1%	299,3%	322,2%

Henses der til ovenstående, samt de løbende stresstest af likviditeten, betragtes den nuværende likviditetsmæssige stilling som stabil og sparekassens samlede likviditetsrisiko betragtes som lav.

Bestyrelsen modtager regelmæssigt detaljeret rapportering om sparekassens aktuelle og fremadrettede likviditetssituation.

Udviklingen i sparekassens LCR-nøgletal kan ses i tabel 3.6, der beskriver den kvartalsmæssige udvikling i sparekassens likviditetsbuffer, udgående nettopengestrømme og det heraf beregnede LCR-nøgletal.

3.7 Operationel risiko

Operationel risiko er risikoen for tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, inkl. retslige risici.

Sparekassen har en enkel forretningsmodel og en komplet udbygget organisation, hvor risikostyringen sker gennem flere led i organisationen og er understøttet af specialister til håndteringen af de enkelte operationelle områder, forretningsgange, interne kontroller og funktionsadskillelse.

Der foretages løbende rapportering og registrering af de hændelser, som vurderes at kunne henføres til operationelle risici. På baggrund heraf foretages løbende vurdering af, hvorvidt forretningsgange, instrukser m.v. kan justeres og forbedres med henblik på at undgå eller reducere operationelle risici. Sparekassens forretningsgange vurderes ligeledes løbende af organisationen, Compliance, samt af sparekassens interne og eksterne revision.

Et væsentligt område ved vurderingen af sparekassens operationelle risici er vurderingen af it-området. Sparekassen forholder sig løbende til it-sikkerheden og it-risikostyringen, herunder til udarbejdede it-beredskabsplaner og til niveauet for stabilitet og tilgængelighed. Sparekassen har outsourcet it-driften, samt en stor del af udviklingsaktiviteterne til datacentralen, Bankdata. Bankdata leverer lignende it-ydelser til en række andre større og mindre pengeinstitutter og har som en del af sikkerheden og forsyningsstabiliteten dublering af systemer og drift på alle væsentlige områder.

Sparekassen benytter herudover forsikringer som en metode til at reducere tab som følge af operationelle risici.

Der rapporteres løbende til ledelsen om tab som følge af operationelle risici, ligesom det

løbende vurderes, om der er behov for nye eller opdatering af eksisterende forretningsgange eller ændringer i sparekassens forsikringer.

Sparekassen anvender den såkaldte basisindikator metode i solvensbehovsopgørelsen, hvor der med baggrund i beregning af et gennemsnit af de seneste tre regnskabsårs nettoindtægter kvantificeres et beløb, som tillægges risikoeksponeringen, til dækning af sparekassens operationelle risici.

Direktion og bestyrelse modtager regelmæssigt rapportering, der beskriver udviklingen i sparekassens operationelle risici.

4. Erklæringer og oplysningsforpligtelser jf. CRR-forordningen

Nedenfor følger de erklæringer og oplysninger, der følger af CRR-forordningen.

4.1 Ledelseserklæringer – Artikel 435, stk. 1, litra e og f

Sparekassens bestyrelse og direktion har den 7. februar 2020 godkendt Risikooplysninger til årsrapport 2019 for sparekassen.

Det er bestyrelsens vurdering, at sparekassens samlede risikostyring er tilstrækkelig, og den giver sikkerhed for, at de indførte risikostyrings-systemer er tilstrækkelige i forhold til sparekassens profil og strategi.

Det er endvidere bestyrelsens vurdering, at beskrivelsen af sparekassens overordnede risikoeksponeringer i tilknytning til sparekassens forretningsstrategi, forretningsmodel samt nøgletal, giver et relevant og dækkende billede af sparekassens risikoprofil. Herunder af, hvordan de kan påvirke hinanden.

Bestyrelsens vurdering er foretaget på baggrund af den vedtagne forretningsmodel, uddybende materiale og rapporteringer forelagt bestyrelsen af sparekassens direktion, intern revision, sparekassens Risikoansvarlige og Complianceansvarlige samt på grundlag af bestyrelsens indhentede supplerende oplysninger.

En gennemgang af forretningsmodellen og politikkerne viser, at forretningsmodellens overordnede krav til de enkelte risikoområder fuldt

og dækkende udmøntes i de enkelte politikkers mere specifikke grænser.

En gennemgang af bestyrelsens retningslinjer til direktionen og videregivne beføjelser viser, at de fastsatte grænser i de enkelte politikker fuldt og dækkende udmøntes i de underliggende retningslinjer til direktionen og videregivne beføjelser. De reelle risici ligger inden for grænserne fastsat i de enkelte politikker og videregivne beføjelser. På den baggrund er det bestyrelsens vurdering, at der er overensstemmelse mellem forretningsmodel, politikker, retningslinjer og de reelle risici inden for de enkelte områder.

Sparekassens forretningsstrategi er baseret på en vision og strategi om, at sparekassen, inden for sit markedsområde, vil være en stærk og attraktiv samarbejdspartner for private samt mindre og mellemstore virksomheder.

Sparekassen ønsker en lønsom indtjening baseret på en prissætning af sparekassens produkter, som afspejler den risiko og kapitalbinding, som sparekassen påtager sig, sammen med en helhedsvurdering af forretningsomfanget med kunder og modparter.

Sparekassen ønsker en passende robust kapitalbase, som understøtter forretningsmodellen.

Tilsynsdiamanten

Sparekassen ligger inden for alle pejlemærkerne i Finanstilsynets risikostyringsværktøj "Tilsynsdiamanten", der på fem konkrete områder opstiller risikobaserede målepunkter, som pengeinstitutterne skal overholde.

De fem målepunkter og de aktuelle opgørelser:

Pejlemærke	Grænseværdi	Koncernen 31.12.2019	Koncernen 31.12.2018
Summen af store engagementer i procent af den egentlige kernekapital	< 175 %	76,5 %	96,1 %
Udlånsvækst p.a.	< 20 %	0,4 %	5,5 %
Ejendomsseksponering af udlån og garantier	< 20 %	11,0 %	12,8 %
Likviditetspejlemærke	> 100 %	383 %	318 %
Funding ratio Udlån / arbejdende kapital fratrukket obligationer med restløbetid under 1 år	< 1,00	0,50	0,53

Sparekassen har på samtlige fem målepunkter en intern målsætning, der ligger under grænseværdierne i Tilsynsdiamanten.

Tilsynsdiamantens nyeste grænseværdi er summen af store engagementer, der for sparekassens vedkommende udtrykker størrelsen af de 20 største eksponeringer i procent af den egentlige kernekapital. For dette pejlemærke har sparekassen fastsat en intern grænse på 125 %, hvilket er væsentligt lavere end Tilsynsdiamantens grænse på 175 %.

De interne målsætninger og den kontrollerede styring af udviklingen i de fem pejlemærker i Tilsynsdiamanten medfører, at sparekassen heller ikke fremadrettet forventer at have problemer med at overholde Tilsynsdiamantens grænseværdier.

Det er sparekassens målsætning, at have en komfortabel overdækning i forhold til lovgivningens kapitalkrav, således at sparekassen kan overholde disse i en stresset situation uden at komme i konflikt hermed. Aktuelt udgør den kapitalmæssige overdækning 10,6 %-point.

Den af bestyrelsen besluttede maksimale risikotolerance styres via de fastsatte grænser i de enkelte politikker. Derudover forholder bestyrelsen sig til de grænser, der er gældende i Tilsynsdiamanten, jf. nedenstående tabel, der dels viser de for Tilsynsdiamanten opstillede pejlemærker, samt sparekassens aktuelle opgørelse af disse.

4.2 Artikel 435, stk. 2

Bestyrelsesmedlemmerne i Sparekassen Sjælland-Fyn A/S besidder ud over bestyrelsesposten i moder- og eventuelt i datterselskaber i koncernen tillige et antal bestyrelses- og ledelsesposter i øvrige virksomheder. Disse ledelseshverv fremgår af ledelsesberetningens side 28-33 i årsrapporten 2019.

Bestyrelsesmedlemmerne overholder hver for sig og tilsammen de kompetencekrav, som følger af den finansielle lovgivning. Alle bestyrelsesmedlemmer er "fit & proper" godkendt af Finanstilsynet.

I overensstemmelse med ovennævnte vurderer bestyrelsen minimum én gang årligt, hvorvidt dens medlemmer tilsammen besidder den fornødne viden og erfaring om sparekassens risici, til at sikre en forsvarlig ledelse og styring af sparekassen. Bestyrelsens proces for udvælgelse af kandidater til bestyrelsen er beskrevet i nomineringsudvalgets kommissorium.

Sparekassens nomineringsudvalg har i medfør af FIL § 70, stk. 1, nr. 4 vedtaget en politik for mangfoldighed. Det fremgår af denne, at sparekassen ønsker en sammensætning i bestyrelsen ud fra forskellighed i kompetencer og baggrunde. Særligt højt vægtes behovet for mangfoldighed i relation til bl.a. forskelle i faglighed, erhvervs erfaringer, køn og alder.

Den kønsmæssige fordeling blandt sparekassens valgte bestyrelsesmedlemmer udgør ultimo 2019 78 % mænd og 22 % kvinder.

Det er bestyrelsens mål, at andelen af kvinder i repræsentantskabet øges, således at der til bestyrelsesposterne vil være et rekrutteringsgrundlag af begge køn. Bestyrelsen har opstillet nedenstående måltal for andelen af det underrepræsenterede køn i bestyrelsen, og udarbejdet nedenstående politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn på Sparekassens øvrige ledelsesniveauer:

Det er bestyrelsens mål, at der tilstræbes en ligelig fordeling af kvinder og mænd på bestyrelsesniveau inden for de næste 4 til 8 år. En ligelig fordeling defineres som en fordeling mellem 40 og 60 %.

Sparekassen har i medfør af Lov om finansiell virksomheds § 80 b, stk. 1, nedsat et Risikoudvalg. Der har i 2019 været afholdt 5 møder i Risikoudvalget.

4.3 Enheder omfattet af risikorapporteringen – Artikel 436

Omfattet enhed – CRR artikel 436, litra a
Formålet med denne rapport er at give indblik i Sparekassen Sjælland-Fyn A/S-koncernens risiko- og kapitalstyring.

Konsolidering – CRR artikel 436, litra b

Oplysningerne i søjle III-rapporteringen er givet på koncernniveau, medmindre det specifikt fremgår, at oplysningerne vedrører moderselskabet eller andre enheder i koncernen.

Koncernen omfatter ud over Sparekassen Sjælland-Fyn A/S dattervirksomhederne Investeringselskabet Sjælland-Fyn A/S, Ejendomselskabet Sjælland-Fyn A/S og Leasing Fyn Faaborg A/S. Der er sammenfald mellem de virksomheder, der indgår i den regnskabsmæssige konsolidering og de virksomheder, der indgår i den solvensmæssige konsolidering.

Supplerende oplysninger om dattervirksomheder, associerede og tilknyttede virksomheder fremgår af note 17 i årsrapporten for 2019.

Moder-/datterselskabstransaktioner – CRR artikel 436, litra c

Sparekassen er omfattet af reguleringen for finansielle virksomheder, herunder blandt andet regler om kapital, likviditet og midlernes placering. Reglerne skal opfyldes på både institutniveau og koncernniveau. Med forbehold for de krav til kapital m.v. i sparekassen, som følger af den finansielle regulering, forudsætter sparekassen ikke hindringer for en hurtig overførsel af kapitalgrundlag eller tilbagebetaling af fordringer internt i koncernen.

4.4 Kapitalgrundlag – Artikel 437

Kapitaldækningsopgørelsen fremgår af note 35 i årsrapporten for 2019.

For en beskrivelse af efterstillede kapitalindskud henvises til note 30 i årsrapporten for 2019.

4.5 Kapitalkrav – Artikel 438

Sparekassens kapitalkrav er beskrevet i rapporten "Redegørelse vedrørende individuelt kapitalbehov og tilstrækkeligt kapitalgrundlag". Rapporten kan findes på www.spks.dk/regnskab

4.6 Eksponering mod modpartsrisiko – Artikel 439

Metode – Artikel 439, litra a

Modpartsrisiko er risikoen for tab som følge af, at en modpart i henhold til en indgået finansiell kontrakt misligholder sine forpligtelser, inden transaktionens pengestrømme er endeligt afviklet.

Ved opgørelsen af kapitalgrundlagskravet anvender sparekassen markedsværdimetoden, som følger af CRR-forordningens artikel 274.

Fastsættelsen af eksponeringens værdi ved markedsværdimetoden for modpartsrisiko fastsættes som følger:

1. Kontrakterne opgøres til markedsværdi for at opnå den aktuelle genanskaffelsesomkostning for alle kontrakter med en positiv værdi
2. For at nå frem til et tal for den potentielle fremtidige krediteksponering multipliceres kontraktens fiktive værdi eller underliggende værdier med procentsatser, der er fastsat i CRR
3. Summen af de aktuelle genanskaffelsesomkostninger og de potentielle fremtidige krediteksponeringer udgør eksponeringsværdien.

I sparekassens bevillingsproces og i den almindelige engagementsovervågning tages der højde for den beregnede eksponeringsværdi,

Tabel til punkt 4.6

Beløb i 1.000 kr.	Positiv bruttodagsværdi af finansielle kontrakter	Den samlede eksponeringsværdi af modpartsrisiko opgjort efter markedsværdimetoden
Modpart med risikovægt 20 %	5.454	1.091
Modpart med risikovægt 50 %	1.081	540
Modpart med risikovægt 75 %	11.265	8.449
Modpart med risikovægt 100 %	12.505	12.505
SMV nedslag	1.116	

således at det sikres, at denne ikke overstiger den bevilgede kreditgrænse på modparten.

I forbindelse med sparekassens fastsættelse af det tilstrækkelige kapitalgrundlag og kapitalbehov er der ikke afsat ekstra kapital til dækning af modpartsrisikoen, udover hvad der er indeholdt i kapitalgrundlagskravet på 8 %. De 8 % er minimumskapitalgrundlaget i henhold til 8+ metoden, som sparekassen anvender til at opgøre det tilstrækkelige kapitalgrundlag og kapitalbehov.

Politikker for sikkerhed og kreditreserver – Artikel 439, litra b

I engagementer med kunder i engagementsklasserne G og H (erhvervsvirksomheder og detailkunder) behandles og bevilges rammer for finansielle kontrakter efter sparekassens normale kreditvurderingsprincipper.

Politikker vedr. wrong way og rating-afhængig sikkerhedsstillelse – Artikel 439, litra c/d

Sparekassen anvender ikke sådanne sikkerhedsstillinger.

Modpartsrisiko efter markedsværdimetoden, CRR artikel 439 – litra e og f

Sparekassens modpartsrisiko efter markedsværdimetoden fordelt på risikovægte ses af tabellen ovenfor:

Vægtede poster er reduceret med 1,1 mio. kr. ved brug af SMV rabat.

Sparekassens CVA-tillæg forøger de risikovægtede poster med 6,2 mio. kr.

Kreditderivater – Artikel 439, litra g og h

Sparekassen anvender ikke kreditderivater.

Interne modeller – Artikel 439, litra i

Sparekassen anvender ikke interne modeller.

4.7 Kapitalbuffere – Artikel 440

I lyset af finanskrisen og de procykliske mekanismer, der bidrog til dens opståen og forstærkede dens virkning, er der i CRR-forordningen indført krav om en kontracyklisk kapitalbuffer, der er tænkt at sættes i kraft i perioder, hvor risici i det finansielle system bygges op. Det vil typisk være i perioder med optimisme, lav risi-

koopfattelse, stigende aktivpriser og lempeligere kreditvilkår. Hensigten med dette er at sikre, at kreditinstitutter i perioder med økonomisk vækst opbygger et tilstrækkeligt kapitalgrundlag til at dække mulige tab i kriseperioder.

Den kontracykliske kapitalbuffer opbygges, når den samlede vækst i udlån anses for at bidrage til opbygningen af en systemisk risiko, og nedbringes i kriseperioder. Buffersatsen fastsættes af myndighederne i de enkelte EU-lande. I Danmark fastsættes buffersatsen af Erhvervsministeren på baggrund af en anbefaling fra Det Systemiske Risikoråd og på baggrund af udvalgte indikatorer, bl.a. udlånsudviklingen i forhold til BNP.

Sparekassen har både eksponeringer i Danmark og udlandet, men da sparekassens totale udenlandske krediteksponeringer udgør under 2 % af sparekassens samlede krediteksponeringer, betragtes udenlandske eksponeringer som danske eksponeringer ved opgørelsen af den kontracykliske kapitalbuffer. Den gældende danske kontracykliske buffersats andrager på balancedagen 1 %, og sparekassen har reserveret kapital til den kontracyklisk kapitalbuffer i overensstemmelse hermed.

Det bemærkes, at den kontracykliske kapitalbuffersats forhøjes til 1,5 % gældende fra 30. juni 2020 og yderligere forhøjes til 2,0 % gældende fra 30. december 2020.

Sparekassen reserverer kapital til den kontracykliske kapitalbuffer i overensstemmelse med de fastsatte satser.

4.8 Indikatorer for systemisk betydning – Artikel 441

Sparekassen er ikke udpeget som systemisk vigtig. Systemisk vigtige institutter udpeges af Finanstilsynet.

4.9 Kreditrisikjusteringer – Artikel 442

I forbindelse med vurdering af behov for nedskrivning gennemgås alle eksponeringer over 2 % af kapitalgrundlaget samt alle øvrige eksponeringer, hvor der er indtrådt objektiv indikation for kreditforringelse.

Nedskrivningerne på kunder/faciliteter i stadie 1 og stadie 2 foretages på baggrund af en porteføljemæssig modelberegning.

Nedskrivningsmodellen er baseret på forventede kredittab ("expected-loss"-model) og indebærer, at et beløb svarende til det forventede kredittab på alle finansielle aktiver nedskrives, og der hensættes efter samme regler til forventede kredittab på uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og garantier.

Stadier for udvikling i kreditrisiko

De forventningsbaserede nedskrivningsregler indebærer, at et finansielt aktiv på tidspunktet for første indregning nedskrives med et beløb svarende til det forventede kredittab i 12 måneder (stadie 1). Sker der efterfølgende en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for første indregning, nedskrives det finansielle aktiv med et beløb svarende til det forventede kredittab i aktivets restløbetid (stadie 2). Konstateres aktivet kreditforringet (stadie 3), nedskrives aktivet fortsat med et beløb svarende til det forventede kredittab i aktivets

restløbetid, der vil være større end i stadie 2, og renteindtægter indregnes i resultatopgørelsen efter den effektive rentes metode i forhold til det nedskrevne beløb.

Placeringen i stadier og opgørelse af det forventede tab er baseret på sparekassens ratingmodeller, der er udviklet af datacentralen Bankdata og sparekassens interne kreditstyring.

Vurdering af betydelig stigning i kreditrisiko:

Ved vurderingen af udviklingen i kreditrisiko antages det, at der er indtruffet en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for førstegangsinregning ved en nedjustering af sparekassens interne rating af debitor svarende til én ratingklasse i Finanstilsynets vejledende ratingklassifikation.

Hvis kreditrisikoen på det finansielle aktiv betragtes som lav på balancetidspunktet, fastholdes aktivet dog i stadie 1, som er karakteriseret ved fravær af en betydelig stigning i kreditrisikoen. Sparekassen betragter kreditrisikoen som lav, når sparekassens interne rating af debitor svarer til 2a eller bedre. Kategorien af aktiver med lav kreditrisiko omfatter udover udlån og tilgodehavender, der opfylder ratingkriteriet.

Sparekassen foretager en individuel vurdering af alle signifikante og svagt markerede krediteksponeringer. En eksponering defineres som værende kreditforringet (stadie 3) og misligholdt, såfremt den opfylder mindst ét af følgende kriterier:

- Låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder og sparekassen vurderer, at låntager

Tabel til punkt 4.9

Branchefordeling pr. eksponeringsklasse – Artikel 442, litra c og e
Branchefordeling af de samlede eksponeringer efter værdijusteringer og nedskrivninger pr. eksponeringsklasse ultimo 2019:

Beløb i 1.000 kr.	Central-regeringer eller central-banker	Regionale eller lokale myndigheder	Institutter	Selskaber	Detail-eksponering	Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	Eksponeringer hvorpå der er restancer eller overtræk	Højrisiko	Dækkede obligationer	Kollektive investeringsordninger	Aktier	Eksponering i andre poster, herunder aktiver uden modparter	Total
Offentlige myndigheder	0	503.402	0	3.688	5.699	3.200	0	0	0	0	0	0	515.989
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	0	0	0	966.506	975.665	50.105	87.622	0	0	0	0	0	2.079.898
Industri og råstofudvinding	0	0	0	282.724	234.036	27.267	28.841	0	0	0	0	0	572.868
Energiforsyning	0	0	0	8.402	10.134	977	5	0	0	0	0	0	19.518
Bygge- og anlægsvirksomhed	0	0	0	466.390	492.327	94.616	120.332	190.023	0	0	0	0	1.363.688
Handel	0	0	0	748.787	629.171	91.201	60.769	397	0	0	0	0	1.530.324
Transport, hotel og restaurant	0	0	0	145.655	271.252	29.754	19.691	0	0	0	0	0	466.353
Information og kommunikation	0	0	0	88.456	113.269	30.269	3.380	0	0	0	0	0	235.373
Finansiering og forsikring	2.720.903	0	204.339	650.371	346.594	29.028	17.267	52.653	0	0	36.515	534.196	4.591.865
Fast ejendom	0	0	0	1.419.897	552.090	99.510	167.481	266.653	0	0	0	285.603	2.791.233
Øvrige erhverv	0	0	28	496.373	916.017	208.272	51.535	32.109	0	186.052	271.314	0	2.161.700
I alt erhverv	2.720.903	0	204.367	5.273.560	4.540.554	660.999	556.923	541.834	0	186.052	307.829	819.799	15.812.819
Privatkunder	0	0	0	373.488	8.678.786	2.386.082	204.174	0	0	0	0	0	11.642.530
I alt	2.720.903	503.402	204.367	5.650.735	13.225.039	3.050.281	761.097	541.834	0	186.052	307.829	819.799	27.971.338
Heraf eksponering mod SMV	0	0	0	4.363.917	11.975.548	2.381.435	498.566	0	0	0	0	0	19.219.467

Det bemærkes, at tallene i ovenstående tabel ikke umiddelbart kan udledes af sparekassens årsrapport, idet der indgår andre komponenter i ovenstående oversigt end sparekassens udlåns- og garantiportefølje

ikke vil kunne honorere sine forpligtelser som aftalt

- Låntager overholder ikke indgåede betalingsforpligtelser
- Sparekassen yder låntager lempelser i vilkårene, som ikke ville være overvejet, hvis det ikke var på grund af låntagers økonomiske vanskeligheder
- Det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller bliver underlagt anden økonomisk rekonstruktion.

- Bortfald af et aktivt marked for det finansielle aktiv på grund af økonomiske vanskeligheder

Den definition af kreditforringet og misligholdelse, som sparekassen anvender ved måling af det forventede kredittab og ved overgang til stadie 3, stemmer overens med den definition, der anvendes til interne risikostyringsformål, ligesom definitionen er tilpasset kapitalkravsforordningens (CRR) definition på misligholdelse. Dette indebærer, at en eksponering, som anses for at være misligholdt til regulatoriske formål, altid placeres i stadie 3.

Opgørelse af forventet tab:

Beregningen af nedskrivninger på eksponeringer i stadie 1 og 2, bortset fra de største eksponeringer, foretages på baggrund af en porteføljemæssig modelberegning, men nedskrivningerne på den resterende del af eksponeringerne foretages ved en manuel individuel vurdering baseret på tre scenarier (basis scenarie, et mere positivt scenarie og et mere negativt scenarie) med tilhørende sandsynlighed for, at scenarierne indtræffer.

Den porteføljemæssige modelberegning tager udgangspunkt i sparekassens inddeling af kun-

derne i forskellige ratingklasser og en vurdering af risikoen for tab i de enkelte ratingklasser. Beregningen sker i et set-up, som udvikles og vedholdes på sparekassens datacentral, suppleret med et fremadskuende, makroøkonomisk modul, der udvikles og vedligeholdes af LOPI.

Det forventede tab i den porteføljemæssige modelberegning er opgjort som en funktion af sandsynligheden for, at der indtræffer OIK (observerbar indikation for kreditforringelse), EAD (eksponeringsværdi ved misligholdelse) og LGD (tab ved misligholdelse) suppleret af den fremadskuende makroøkonomiske modul,

Tabel til punkt 4.9

Branchefordeling af de samlede eksponeringer efter værdjusteringer og nedskrivninger pr. eksponeringsklasse i gennemsnit for året:

Beløb i 1.000 kr.	Central-regeringer eller central-banker	Regionale eller lokale myndigheder	Institutter	Selskaber	Detail-eksponering	Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	Eksponeringer hvorpå der er restancer eller overtræk	Højrisiko	Dækkede obligationer	Kollektive investeringsordninger	Aktier	Eksponering i andre poster, herunder aktiver uden modpart	Total
Offentlige myndigheder	0	503.222	0	3.667	5.243	3.193	0	0	0	0	0	0	515.325
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	0	0	0	905.390	866.139	47.010	116.767	0	0	0	0	0	1.935.306
Industri og råstofudvinding	0	0	0	263.657	202.608	27.611	33.804	0	0	0	0	0	527.681
Energiforsyning	0	0	0	5.902	7.293	1.022	193	0	0	0	0	0	14.410
Bygge- og anlægsvirksomhed	0	0	0	418.737	453.017	93.917	89.301	214.664	0	0	0	0	1.269.636
Handel	0	0	0	719.461	570.901	104.451	65.600	478	0	0	0	0	1.460.892
Transport, hotel og restaurant	0	0	0	146.500	249.113	27.617	18.243	0	0	0	0	0	441.473
Information og kommunikation	0	0	0	70.042	108.147	28.259	4.271	0	0	0	0	0	210.719
Finansiering og forsikring	1.800.536	0	183.665	820.132	193.336	25.830	15.887	27.628	0	0	36.855	678.998	3.782.857
Fast ejendom	0	0	0	1.455.141	481.088	123.103	244.531	378.857	0	0	0	95.201	2.777.922
Øvrige erhverv	0	0	9	518.553	849.663	201.706	61.281	20.755	0	299.294	457.368	0	2.408.630
I alt erhverv	1.800.536	0	183.665	5.323.516	3.981.305	680.526	649.880	642.382	0	299.294	494.223	774.199	14.829.527
Privatkunder	0	0	0	364.714	8.203.186	2.565.598	205.514	17	0	0	0	0	11.339.029
I alt	1.800.536	503.222	183.665	5.691.897	12.189.735	3.249.317	855.394	642.399	0	299.294	494.223	774.199	26.683.882

som danner udgangspunkt for indarbejdelsen af ledelsens forventninger til den fremadrettede udvikling.

Det makroøkonomiske modul er bygget op om en række regressionsmodeller, der fastlægger den historiske sammenhæng mellem årets nedskrivninger inden for en række sektorer og brancher og en række forklarende makroøkonomiske variable baseret på prognoser fra konsistente kilder som Det Økonomiske Råd,

Nationalbanken m.fl., hvor prognoserne i almindelighed rækker to år frem i tid og omfatter variable som stigning i offentligt forbrug, stigning i BNP, rente etc. Derved beregnes de forventede nedskrivninger i op til to år frem i tid inden for de enkelte sektorer og brancher. For løbetider udover to år og frem til år 10 foretages en fremskrivning af nedskrivningsprocenten, således at denne konvergerer mod et normalt niveau i år 10. Løbetider ud over 10 år tildeles samme nedskrivningsprocent som i år 10. Det fremad-

skuende, makroøkonomiske model genererer en række justeringsfaktorer, der multipliceres på datacentralens "rå" estimater, som derved justeres i forhold til udgangspunktet.

Tabel til punkt 4.9

Fordeling af krediteksponeringernes restløbetider – CRR artikel 442, litra f

Beløb i 1.000 kr.	Anfordring	0 - 3 mdr.	3 mdr. - 1 år	1 - 5 år	Over 5 år	Total
Centralregeringer eller centralbanker	356.706	2.364.197	0	0	0	2.720.903
Regionale eller lokale myndigheder	500.002	236	1.120	2.045	0	503.402
Offentlige enheder	0	0	0	0	0	0
Multilaterale udviklingsbanker	0	0	0	0	0	0
Internationale organisationer	0	0	0	0	0	0
Institutter	197.114	6.577	132	544	0	204.367
Selskaber	1.535.436	493.191	2.923.009	615.319	83.781	5.650.735
Detailkunder	2.563.392	776.155	4.004.932	1.463.193	4.417.368	13.225.039
Eksposter sikret ved pant i fast ejendom	102.232	41.896	130.598	191.355	2.584.199	3.050.281
Eksposter hvorpå der er restancer eller overtræk	140.586	22.331	296.573	65.076	236.532	761.097
Høj risiko	66.134	49.630	266.698	96.482	62.890	541.834
Dækkede obligationer	0	0	0	0	0	0
Kollektive investeringsordninger	0	0	0	0	186.052	186.052
Aktier	0	0	0	0	307.829	307.829
Eksposter i andre poster, herunder aktiver uden modpart	819.799	0	0	0	0	819.799
I alt	6.281.402	3.754.212	7.623.063	2.434.013	7.878.649	27.971.338

Det bemærkes, at tallene i ovenstående tabel ikke umiddelbart kan udledes af sparekassens årsrapport, idet der indgår andre komponenter i ovenstående oversigt end sparekassens udlåns- og garantiportefølje

Tabel til punkt 4.9

Misligholdte og værdiforringerede fordringer, samt udgiftsførte beløb fordelt på brancher – Artikel 442, litra g

Beløb i 1.000 kr.	Misligholdte og værdiforringerede fordringer (Individuelt)	Nedskrivninger/hensættelser ultimo året	Udgiftsførte beløb vedr. værdi reguleringer og nedskrivninger i løbet af perioden
Offentlige myndigheder	0	1.420	-0
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	85.248	64.007	-23.231
Industri og råstofindvinding	33.680	16.890	4.698
Energiforsyning	509	459	134
Bygge og anlæg	44.711	29.345	-2.490
Handel	103.783	61.918	22.956
Transport, hoteller og restauranter	28.374	15.308	-1.870
Information og kommunikation	9.197	8.753	2.560
Finansiering og forsikring	8.132	8.661	-3.615
Fast ejendom	248.148	103.086	51.828
Øvrige erhverv	125.312	87.322	18.244
I alt erhverv	687.095	395.748	69.213
Private	380.126	326.242	-52.283
Total	1.067.221	723.410	16.930

Tabel til punkt 4.9

 Ændringer i justeringer af specifik og generel kreditrisiko vedrørende værdiforringerede fordringer – Artikel 442, litra i
 Bevægelser på værdiforringerede fordringer som følge af værdireguleringer og nedskrivninger specificeres således:

Beløb i 1.000 kr.	Individuelle nedskrivninger/hensættelser		Stadie 1 & 2 nedskrivninger/hensættelser			Nedskrivninger/hensættelser på tilgodehavende hos kreditinstitutter og andre poster med kreditrisiko	
	Udlån	Garanti-debitorer	Udlån	Garanti-debitorer	Lånetilsagn/uudnyttet kreditrammer	Udlån	Garanti-debitorer
Akkumulerede nedskrivninger/hensættelser ultimo 2018 på udlån og garantidebitorer	848.954	43.280	164.923	17.816	6.087	243	0
Bevægelser i året	0	0	0	0	0	0	0
1. Valutakursregulering	0	0	0	0	0	0	0
2. Nedskrivninger/hensættelser i årets løb	228.542	24.651	394	3.762	2.371	48	0
3. Tilbageførsel af nedskrivninger/hensættelser foretaget i tidligere regnskabsår, hvor der ikke længere er objektiv indikation på værdiforringelse eller værdiforringelsen er reduceret	-201.897	-23.995	0	0	0	0	0
4. Andre bevægelser	27.867	-719	0	0	0	0	0
5. Værdiregulering af overtagne aktiver	0	0	0	0	0	0	0
6. Endelig tabt (afskrevet) tidligere individuelt nedskrevet/hensat	-411.588	0	0	0	0	0	0
Akkumulerede nedskrivninger/hensættelser ultimo på udlån og garantidebitorer	491.878	43.217	165.317	21.578	8.457	291	0
Summen af udlån og garantidebitorer, hvorpå der er foretaget individuelle nedskrivninger/hensættelser (opgjort før nedskrivninger/hensættelser)	1.118.601	0	0	0	0	0	0

4.10 Ubehæftede aktiver – Artikel 443

Modtagne sikkerheder

For en beskrivelse af sparekassens modtagne sikkerheder henvises til note 41 i årsrapporten for 2019.

Tabel til punkt 4.10

Beløb i 1.000 kr.	Regnskabsmæssig værdi af behæftede aktiver	Dagsværdi af behæftede aktiver	Regnskabsmæssig værdi af ubehæftede aktiver	Dagsværdi af ubehæftede aktiver
Koncernens aktiver	524.547	-	24.834.022	-
Aktieinstrumenter	-	-	693.718	693.718
Gældsinstrumenter	501.850	501.850	6.089.630	6.089.630
Andre aktiver	-	-	2.786.014	-

Passiver for behæftede aktiver

Beløb i 1.000 kr.	Modsvarende passiver, eventualforpligtelser eller udlånte værdipapirer	Aktiver, modtaget sikkerhedsstillelse og egne udstedte gældsinstrumenter.
Regnskabsmæssig værdi af udvalgte finansielle forpligtelser	501.850	-

4.11 Anvendelse af kreditvurderingsbureauer – Artikel 444

Sparekassen benytter Standard & Poor's Ratings Services som kreditvurderingsbureau (ECAI). Sparekassens datacentral, Bankdata, modtager eksterne kreditvurderinger fra Standard & Poor's Ratings Services via SIX Financial. Der foretages løbende en automatisk opdatering af kreditvurderingerne fra Standard & Poor's Ratings Services.

Datacentralen har konverteret Standard & Poor's Ratings Services' kreditvurderingsklasser til kreditkvalitetstrin via Finanstilsynets konver-

Tabel til punkt 4.11

Anvendelse af kreditvurderingsbureauer – Artikel 444

Kreditkvalitetstrin	Standard & Poor's kreditvurderingsklasser	Eksposeringer mod erhvervsvirksomheder (selskaber)	Eksposeringer mod centralregeringer eller centralbanker
1	AAA til AA-	20%	0%
2	A+ til A-	50%	20%
3	BBB+ til BBB-	100%	50%
4	BB+ til BB-	100%	100%
5	B+ til B-	150%	100%
6	CCC+ og under	150%	150%

Eksposeringsklasser hvor der anvendes kreditvurderinger fra Standard & Poor's Ratings Services

Eksposeringsklasse beløb i 1.000kr	Eksposeringsværdi inden risikovægtning	Eksposeringsværdi efter vægtning med kreditkvalitetstrin
Eksposeringer mod institutter	156.368	27.801
Eksposeringer mod offentlige enheder	145.282	53

teringstabel. Det enkelte kreditkvalitetstrin tilknyttes en vægt, som eksponeringerne på de enkelte kreditkvalitetstrin skal vægtes med, ved opgørelsen af de risikovægtede poster under standardmetoden for kreditrisiko i henhold til CRR-forordningens artikel 111-134.

Tabellen nedenfor viser Finanstilsynets konvertering af Standard & Poor's Ratings Services' kreditvurderingsklasser til kreditkvalitetstrin for eksponeringer mod erhvervsvirksomheder, institutter, centralregeringer og centralbanker.

Tabel til punkt 4.12

12 Eksposering mod markedsrisiko – Artikel 445

Beløb i 1.000 kr.	Risikoeksponering	Kapitalgrundlagskrav kr.
Poster med positionsrisiko:		
- Gældsinstrumenter	1.032.849	82.628
- Aktier	55.541	4.443
- Investeringsforeninger	23.822	1.906
Total	1.112.212	88.977

4.12 Eksposering mod markedsrisiko – Artikel 445

Skemaet ovenfor viser kapitalgrundlagskravene inden for markedsrisikoområdet specificeret på risikotype.

4.13 Operationel risiko – Artikel 446

Sparekassen er eksponeret mod potentielle tab som følge af operationelle risici, der defineres som: "Risiko for tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedure, menneskelige fejl og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, inklusive retslige risici".

For at reducere risikoen for at der sker operationelle hændelser med væsentlige tab til følge, overvåger og styrer sparekassen de operationelle risici. Der er primært fokus på de største risici med store potentielle tab.

Sparekassen anvender basisindikatormetoden til opgørelsen af kapitalgrundlagskravet til dækning af de operationelle risici. Ultimo 2019 udgør den operationelle risiko 1.856 mio. kr., hvilket giver et kapitalgrundlagskrav på 148 mio. kr.

Sparekassen gennemfører løbende en vurdering af kapitalkravet til de operationelle risici.

Såfremt kapitalkravet vurderes at være højere end opgjort via den benyttede metode, vil der blive taget højde herfor under sparekassens opgørelse af kapitalbehovet, ligesom der vil i givet fald vil blive reserveret yderligere kapital.

4.14 Eksposering i aktier m.v., der ikke indgår i handelsbeholdningen – Artikel 447

Sparekassen har i lighed med andre pengeinstitutter erhvervet aktier i en række sektorselskaber. Sektorselskaberne har til formål at understøtte pengeinstitutternes forretningsaktiviteter inden for realkredit, betalingsformidling, it-området, kapitalforvaltning m.v.

Sparekassens beholdning af disse aktier anses som anlægsinvesteringer, idet et ejerskab i disse sektorselskaber anses for væsentlig i forhold til sikring af sparekassens forretningsmodel. Aktierne betragtes derfor som værende uden for handelsbeholdningen og håndteres kapitalmæssigt herefter.

I flere af sektorselskaberne omfordes aktierne således, at pengeinstitutternes ejerandele hele tiden afspejler det enkelte pengeinstituts forretningsomfang med sektorselskabet. De løbende omfordelinger udgør i helt overvejende grad de

handler, der gennemføres med selskabernes aktier. Dermed betragtes omfordelingerne som det primære marked for aktierne.

Dagsværdien fastsættes derfor som omfordelingskursen (typisk indre værdi), og aktierne indgår på både niveau 3 (ikke-observerbare input) og på niveau 2 (observerbare priser). Sparekassen regulerer på den baggrund den bogførte værdi af disse aktier kvartalsvist, halvårligt eller helårligt – afhængigt af hyppigheden af nye informationer fra det enkelte sektorselskab. Den løbende regulering bogføres i henhold til reglerne over resultatopgørelsen.

For øvrige unoterede aktier i sektorejede selskaber, hvor observerbare input ikke umiddelbart er tilgængelige, er værdiansættelsen forbundet med skøn, hvori indgår oplysninger fra selskabernes regnskaber, kendskab til handler med aktier i de pågældende selskaber, samt input fra kvalificerede eksterne parter.

Tabel til punkt 4.14

4.14 Eksposering i aktier m.v., der ikke indgår i handelsbeholdningen – Artikel 447

Aktier uden for handelsbeholdningen (1.000 kr.)	
Primo	737.326
Kursreguleringer	71.888
Tilgang ved køb	152.086
Afgang ved salg	-296.395
Ultimo	664.905
Sektoraktier	417.725
- heraf kredit-/finansieringsinstitutter	390.250
Andre	247.180
I alt	664.905

Reguleringer i den bogførte værdi af aktierne i disse selskaber foretages ligeledes over resultatopgørelsen.

Som følge af, at ikke realiserede gevinster/ tab indgår i resultatopgørelsen, medregnes de også i kernekapitalen. En ændring på 10 pct. i den opgjorte markedsværdi på aktier uden for handelsbeholdningen vil påvirke resultatet før skat med 66,5 mio. kr.

4.15 Eksposering mod renterisici i positioner, der ikke indgår i handelsbeholdningen – Artikel 448

Sparekassens renterisiko uden for handelsbeholdningen består primært af renterisikoen på fastforrentede ud- og indlån, efterstillede kapitalindskud samt fra pantebreve.

Renterisikoen beregnes på baggrund af varighedsmål, defineret som en generel ændring i renten på 1 procentpoint (standard rentechok). Renterisikoen opgøres løbende via sparekassens risikostyringssystemer. Ultimo 2019 er den samlede renterisiko uden for handelsbeholdningen opgjort til -33.943 t.kr.

I processen for opgørelse af sparekassens kapitalbehov vurderes, om sparekassens samlede renterisiko medfører, at der skal afsættes yderligere kapital. Renterisikoen uden for handelsbeholdningen stresses i disse beregninger i henhold til Finanstilsynets vejledning til solvensbehovsopgørelsen med både parallelle renteskift og ændringer i rentestrukturen.

4.16 Eksposering mod securitiseringspositioner – Artikel 449

Sparekassen anvender ikke securitiseringer, hvorfor dette oplysningskrav ikke er relevant for sparekassen.

4.17 Aflønningspolitik – Artikel 450

Sparekassens bestyrelse har nedsat et aflønningsudvalg. Udvalget har blandt andet til opgave mindst en gang årligt at vurdere sparekassens lønpolitik og forelægge eventuelle forslag til ændringer for bestyrelsen. Den af bestyrelsen godkendte lønpolitik forelægges til generalforsamlingens godkendelse.

Aflønningsudvalget består af økonomichef Jakob N. Andersson (formand for aflønningsudvalget), arkitekt MAA Thomas Kullegaard, fhv. adm. direktør Bent Andersen, Formuerådgiver Helle Lindhof Bjørnøe og områdedirektør Mads Wallin.

Udvalget har i 2019 afholdt 2 møder.

Bestyrelsesmedlemmer honoreres med et fast honorar, i overensstemmelse med lønpolitikken, herudover honoreres medlemsposterne i alle bestyrelsesudvalg. Bestyrelses- og udvalgshonorarerne godkendes af generalforsamlingen.

Lønftaler med direktionen varetages af formanden for sparekassens bestyrelse på baggrund af en forudgående indstilling fra aflønningsudvalget. Lønftaler forelægges bestyrelsen til endelig godkendelse. Direktionens fratrædelsesordninger afviger ikke fra normerne i branchen. Direktion og bestyrelse er ikke omfattet af bonusordninger.

Aflønning af væsentlige risikotagere varetages af direktionen.

Sparekassen benytter ikke fratrædelsesgodtgørelser eller pensionsordninger, der ikke følger af lov eller overenskomst.

Sparekassen har som udgangspunkt valgt at aflønne i faste lønde. Sparekassen har derfor ikke variable lønde, som et aftalt element i medarbejdernes, direktionens eller bestyrelsens løn. Der er derfor heller ikke udbetalt udskudt variabel løn i 2019. Ved variabel løn forstås aflønningsordninger, hvor den endelige aflønning ikke er kendt på forhånd og afhænger af medarbejderens, afdelingens eller sparekassens resultater, eksempelvis bonusordninger eller lignende.

Såfremt bestyrelsen eller direktionen vurderer, at der er ydet en ekstraordinær indsats, kan der ekstraordinært ydes et engangsvederlag. Tildeling og udbetaling af et sådant engangsvederlag vil respektere de til en hver tid gældende regler, herunder reglerne i lov om finansiel virksomhed. Der er endvidere fastlagt en øvre grænse for ydelse af engangsvederlag på i alt 2,5 mio. kr. pr. år.

Tildeling af et ekstraordinært vederlag kan udelukkende ske, såfremt det af bestyrelsen godkendte budget for indeværende år udviser overskud. Der udbetales herefter alene engangsvederlag under den bagatelgrænse, der er fastsat i Finanstilsynets bekendtgørelse om lønpolitik. Engangsvederlag må for den enkelte person højst udgøre 20 % af henholdsvis honorar og den faste grundløn inklusiv pension. Ingen personer i koncernen aflønnes med 1 mio. euro

eller derover pr. regnskabsår.

Lønpolitikken er tilgængelig via sparekassens hjemmeside: www.spks.dk/om_sparekassen/organisation#politikker

4.18 Gearing – Artikel 451

Med CRR-forordningen blev gearingsgraden indført, som er et risikoneutralt mål for, hvor stor den regnskabsmæssige gearing må være. Gearingsgraden beregnes som kernekapitalen sat i forhold til de uvægtede eksponeringer.

På nuværende tidspunkt er der ikke via lovgivningen fastsat en ramme for den maksimale

gearingsgrad, men i EU-Kommissionens forslag til revisionen af CRR og CRD IV stilles der forslag om indførelse af et gearingskrav for alle institutter på 3 pct., svarende til en maksimal gearing på 33 gange instituttets kernekapital.

Sparekassen har ultimo 2019 en gearingsgrad på 9,2. Sparekassen ligger dermed i behørig afstand fra de mulige kommende rammer for gearing (se nedennævnte tabeller).

Overvågningen af gearingsgraden indgår i sparekassens løbende risikoovervågning og rapporteres løbende til bestyrelsen.

Tabel til punkt 4.18

4.18 Gearing – Artikel 451

Overblik – Afstemning mellem regnskabsmæssige aktiver og gearingsgradsrelevante eksponeringer

		Beløb i 1.000 kr.
1	Samlede aktiver, jf. de offentliggjorte regnskaber	25.358.569
2	Justering for enheder, der er konsolideret med henblik på regnskabsførelse, men som ikke er omfattet af den lovbestemte konsolideringsramme	-
3	(Justering for omsætningsaktiver, der er opført på balancen i henhold til de gældende regnskabsregler, men er udeladt af det samlede eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden i henhold til artikel 429, stk. 13, i forordning (EU) nr. 575/2013)	-
4	Justeringer for afledte finansielle instrumenter	5.594
5	Justering for værdipapirfinansieringstransaktioner (»SFT'er«)	-
6	Justering for ikkebalanceførte poster (dvs. konvertering af ikkebalanceførte eksponeringer til kreditækvivalente beløb)	5.504.455
EU-6a	(Justering for koncerninterne eksponeringer, der er udeladt af det samlede eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden i henhold til artikel 429, stk. 7, i forordning (EU) nr. 575/2013)	-
EU-6b	(Justering for eksponeringer, der er udeladt af det samlede eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden i henhold til artikel 429, stk. 14, i forordning (EU) nr. 575/2013)	-
7	Andre justeringer	-359.985
8	Samlet eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden	30.508.632

Tabel til punkt 4.18

Oplysninger om gearingsgrad

Gearingsgradsrelevante eksponeringer, jf. ORR

Balanceførte eksponeringer (ekskl. derivater og SFT'er)

1	Balanceførte poster (ekskl. derivater, SFT'er og omsætningsaktiver, men inkl. sikkerhedsstillelse)	25.333.858
2	(Værdien af aktiver fratrukket ved opgørelsen af kernekapital)	-359.985

3	Samlede balanceførte eksponeringer (bortset fra derivater, SFT'er og omsætningsaktiver (summen af række 1 og 2))	24.973.873
----------	---	-------------------

Derivateksponeringer

4	Genanskaffelsesomkostninger i forbindelse med alle derivattransaktioner (dvs. fratrukket godkendt variationsmargen modtaget kontant)	24.711
5	Tillægsbeløb for potentiel fremtidig eksponering i forbindelse med alle derivattransaktioner (markedsværdimetoden)	5.594
EU-5a	Eksponering bestemt efter den oprindelige eksponeringsmetode	-
6	Gross-up for sikkerhedsstillelse i forbindelse med derivatkontrakter, hvis fratrukket i de balanceførte aktiver i henhold til de gældende regnskabsregler	-
7	(Fradrag af aktiver i form af fordringer for variationsmargen udbetalt kontant i forbindelse med derivattransaktioner)	-
8	(Ikke medregnet CCP-element af kundeclearede handelseksponeringer)	-
9	Justeret faktisk notional værdi af solgte kreditderivater	-
10	(Justerede faktiske notional værdijusteringer og fradrag af tillæg for solgte kreditderivater)	-
11	Samlede derivateksponeringer (summen af række 4-10)	30.304

SFT-eksponeringer

12	Bruttoaktiver, der er indgået i SFT'er (uden netting), efter justering for regnskabsmæssige transaktioner vedrørende salg	-
13	(Kontantgæld og kontantfordringer (nettede beløb) hidrørende fra bruttoaktiver, der er indgået i SFT'er)	-
14	Eksponering mod modpartskreditrisiko for SFT-aktiver	-
EU-14a	Undtagelse for SFT'er: Eksponering mod modpartskreditrisiko, jf. artikel 429b, stk. 4, og artikel 222 i forordning (EU) nr. 575/2013	-
15	Eksponeringer i forbindelse med agenttransaktioner	-
EU-15a	(Ikke medregnet CCP-element af kundeclearede SFT-eksponering)	-
16	Samlede eksponeringer mod værdipapirfinansieringstransaktioner (summen af række 12-15a)	-

Tabel til punkt 4.18 (fortsat)

Oplysninger om gearingsgrad

Gearingsgradsrelevante eksponeringer, jf. ORR

Andre ikkebalanceførte eksponeringer

17	Ikkebalanceførte eksponeringer til den notional bruttoværdi	11.524.407
18	(Justeringer for konvertering til kreditækvivalente beløb)	-6.019.952

19	Andre ikkebalanceførte eksponeringer (summen af række 17 og 18)	5.504.455
-----------	--	------------------

(Balanceførte og ikkebalanceførte eksponeringer, som i overensstemmelse med artikel 429, stk. 7 og 14, i forordning (EU) nr. 575/2013 ikke er medregnet)

EU-19a	(Balanceførte og ikkebalanceførte koncerninterne eksponeringer (individuelt grundlag), som i overensstemmelse med artikel 429, stk. 7, i forordning (EU) nr. 575/2013 ikke er medregnet)	-
EU-19b	(Balanceførte og ikkebalanceførte eksponeringer, som i overensstemmelse med artikel 429, stk. 14, i forordning (EU) nr. 575/2013 ikke er medregnet)	-

Kapitaleksponering og samlet eksponeringsmål

20	Kernekapital	2.807.150
----	--------------	-----------

21	Samlet eksponeringsmål udtrykt ved gearingsgraden (summen af række 3, 11, 16, 19, EU-19a og EU-19b)	30.508.632
-----------	--	-------------------

Gearingsgrad

22	Gearingsgrad	9,2%
----	--------------	------

Valg af overgangsordninger og beløbsangivelse af omsætningsposter, der ikke længere indregnes

EU-23	Valg af overgangsordninger for definitionen af kapitalmålet	-
EU-24	Omsætningsposter, som i henhold til artikel 429, stk. 11, i forordning (EU) nr. 575/2013 ikke længere indregnes	-

Tabel til punkt 4.18 (fortsat)

Opdeling af balanceførte eksponeringer (ekskl. derivater, SFT'er og ikke medregnede eksponeringer)

Gearingsgradsrelevante eksponeringer, jf. CRR

EU-1	Samlede balanceførte eksponeringer (ekskl. derivater, SFT'er og ikke medregnede eksponeringer), nemlig:	25.092.844
EU-2	Eksponeringer i handelsbeholdningen	8.397.951
EU-3	Eksponeringer uden for handelsbeholdningen, nemlig:	-
EU-4	Særligt dækkede obligationer og særligt dækkede realkreditobligationer	-
EU-5	Eksponeringer, der behandles som eksponeringer mod stater	2.779.688
EU-6	Eksponeringer mod regionale myndigheder, multilaterale udviklingsbanker, internationale organisationer og offentlige enheder, der ikke behandles som stater	-
EU-7	Institutter	159.509
EU-8	Eksponeringer, for hvilke der er stillet sikkerhed i form af pant i fast ejendom	1.944.985
EU-9	Detaleksponeringer	6.314.362
EU-10	Selskaber	3.046.774
EU-11	Eksponeringer ved misligholdelse	590.679
EU-12	Andre eksponeringer (f.eks. aktieeksponeringer, securitiseringer og andre aktiver, der ikke er gældsforpligtelser)	1.858.896

4.19 Anvendelse af IRB-metoden i forbindelse med kreditrisiko – Artikel 452

Sparekassen anvender ikke IRB-metoden.

4.20 Anvendelse af kreditrisiko-reduktionsteknikker – Artikel 453

Netting – Artikel 453, litra a

Sparekassen anvender hverken balanceført netting eller netting under strengen.

Politikker og procedurer for sikkerhedsstillelse – Artikel 453, litra b

Et væsentligt element i styringen af sparekassens kreditrisiko er at reducere risikoen i de enkelte engagementer ved at tage pant i sikkerheder m.v.

De hyppigst forekommende former for pantsætning er pant i fast ejendom og biler, samt i finansielle aktiver i form af indlån, aktier, obligationer og investeringsbeviser.

Sparekassens kreditpolitik og forretningsgange sikrer en løbende overvågning af udviklingen i sikkerhedernes værdier, og at værdiansættelsen af sikkerhederne foretages under hensyntagen til sikkerhedernes realisationsværdier.

Sparekassens aftaler med kunderne om sikkerhedsstillelse sikrer, at sparekassen har adgang til at realisere ejendomme, biler og værdipapirer m.v., såfremt kunderne ikke opfylder deres betalingsforpligtelser over for sparekassen.

Sparekassen har således faste procedurer der sikrer, at sparekassen har en forsvarlig beskyttelse af sine udlån jf. de stillede sikkerheder. De pågældende procedurer er en integreret del af den almindelige engagementsovervågning, der foretages i sparekassens kreditafdeling.

Hovedkategorier af sikkerheder – Artikel 453, litra c

Sparekassen anvender den udbyggede metode som kreditrisikoreducerende teknik. Det medfører, at sparekassen kan reducere kapitalbelastningen af et engagement, når der tages pant i visse finansielle sikkerheder.

I CRR er det anført, hvilke finansielle sikkerheder pengeinstitutter kan anvende under den udbyggede kreditrisikoreducerende metode. I den forbindelse skal det bemærkes, at der kun kan anvendes finansielle sikkerheder, som er

udstedt af en virksomhed eller et land med en særlig god rating.

Under hensyn til afgrænsningerne i CRR kan den finansielle sikkerhedsstillelse, som sparekassen normalt modtager, opdeles i følgende hovedkategorier:

- Indlånsmidler
- Obligationer
- Aktier
- Investeringsforeningsbeviser

Garantistillere og kreditderivatmodparter – Artikel 453, litra d

Sparekassen anvender garantier som kreditrisikoreducerende middel udstedt af følgende typer modparter:

- Centralregeringer
- Regionale og lokale myndigheder
- Kreditinstitutter

Markedskoncentrationer inden for sikkerhedsstillelse – Artikel 453, litra e

Sparekassen ønsker alene i begrænset omfang at finansiere investeringsengagementer. Der stilles visse krav til spredningen af investeringerne, hvorfor der ligeledes vil være en spredning i kreditrisikokoncentrationen vedrørende finansielle sikkerheder.

Tabel til punkt 4.20

Sikkerhedsstillelse – Artikel 453, litra f og g

Beløb i 1.000 kr.	Krediteksponering (før sikkerheder og garantier)	Finansielle sikkerheder (værdi)	Garantier
Eksporeringer mod selskaber	5.650.735	54.421	0
Detaleksporeringer	13.225.039	98.787	266
Eksporeringer sikret ved pant i fast ejendom	3.050.281	1.672	0
Eksporeringer ved misligholdelse	761.097	1.704	22.994
Høj risiko	541.834	7.667	672

Sikkerhedsstillelse – Artikel 453, litra f og g

Sparekassen anvender i overensstemmelse med reglerne i CRR finansielle sikkerheder og garantier til afdækning af kreditrisikoen.

Skemaet ovenfor viser, i hvilken udstrækning sparekassens eksporeringer er dækket af finansiell sikkerhedsstillelse og garantier, som giver solvenslettelse i henhold til reglerne i CRR.

4.21 Anvendelse af den avancerede målemetode i forbindelse med operationel risiko – Artikel 454

Sparekassen anvender ikke den avancerede målemetode i forbindelse med operationel risiko.

4.22 Anvendelse af interne modeller for markedsrisiko – Artikel 455

Sparekassen anvender ikke interne modeller.

4.23 IFRS 9 overgangsordning

IFRS 9-nedskrivningsreglerne indføres over en 5-årig periode, der udløber ultimo 2022. Det beløb, som kan bringes ind i overgangsordningen, opgøres som summen af et statisk og et dynamisk element.

Det statiske element beregnes som stigningen i korrektivkontoen fra 31. december 2017 til 1. januar 2018.

Det dynamiske element beregnes som udviklingen i korrektivkontoen for stadie 1 og 2 eksporeringer opgjort på enhver given balancedag i overgangsperioden set i forhold til korrektivkontoen for stadie 1 og 2 eksporeringer opgjort pr. 1. januar 2018.

Sparekassen har valgt at anvende overgangsordningen i sin helhed dvs. både det dynamiske og statiske element. Udviklingen i korrektivkontoen for stadie 1 og stadie 2 eksporeringer i løbet af 2019 har dog været således, at det dynamiske element endnu ikke har været anvendt.

Nedenstående skema viser en sammenligning af sparekassens kapitalgrundlag, kapitalprocenter og gearingsgrad med og uden anvendelse af IFRS 9-overgangsordningen.

Tabel til punkt 4.23

Tilgængelig kapital (beløb i 1.000 kr.) 2019

Egentlig kernekapital (CET1)	2.431.150
Egentlig kernekapital (CET1), som hvis overgangsordningen for IFRS 9 eller tilsvarende forventede kapitaltab ikke var anvendt	2.331.300
Kernekapital	2.807.150
Kernekapital, som hvis overgangsordningen for IFRS 9 eller tilsvarende forventede kapitaltab ikke var anvendt	2.707.300
Samlet kapital	3.480.291
Samlet kapital, som hvis overgangsordningen for IFRS 9 eller tilsvarende forventede kapitaltab ikke var anvendt	3.380.441

Risikovægtede aktiver

Samlede risikovægtede eksporeringer	17.342.798
Samlede risikovægtede eksporeringer, som hvis overgangsordningen for IFRS 9 eller tilsvarende forventede kapitaltab ikke var anvendt	17.305.825

Kernekapitalprocenter

Egentlig kernekapital (i procent af de samlede risikovægtede eksporeringer)	14,0%
Egentlig kernekapital (i procent af de samlede risikovægtede eksporeringer), som hvis overgangsordningen for IFRS 9 eller tilsvarende forventede kapitaltab ikke var anvendt	13,5%
Kernekapital (i procent af risikoeksponeringsbeløb)	16,2%
Kernekapital (i procent af risikoeksponeringsbeløb), som hvis overgangsordningen for IFRS 9 eller tilsvarende forventede kapitaltab ikke var anvendt	15,6%
Samlede kernekapital (i procent af risikoeksponeringsbeløb)	20,1%
Samlede kernekapital (i procent af risikoeksponeringsbeløb), som hvis overgangsordningen for IFRS 9 eller tilsvarende forventede kapitaltab ikke var anvendt	19,5%

Gearingsgrad

Det samlede eksporeringsmål udtrykt ved gearingsgraden	30.508.632
Gearingsgrad	9,2%
Gearingsgrad, som hvis overgangsordningen for IFRS 9 eller tilsvarende forventede kapitaltab ikke var anvendt	8,9%

For mere information besøg venligst spks.dk

